

**ПОЛЬСЬКЕ ГРОМАДЯНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО ПІД УДАРОМ:
ГОЛОВА РАДИ ФУНДАЦІЇ «ВІДКРИТИЙ ДІАЛОГ» ЗАТРИМАНИЙ ЗА СФАБРИКОВАНИМ
ЗВИНАЧЕННЯМ**

Бартош Крамек, Голова Ради Фундації «Відкритий Діалог», був затриманий 23.06.2021 об 11:00 працівниками Агентства внутрішньої безпеки на запит регіональної прокуратури у Любліні. Після затримання його було транспортовано з Варшави до Любліна для пред'явлення «обвинувачень» та допиту. Обвинувачення, висунуті проти Бартоша Крамека та Фундації, дивні, необґрунтовані і є прикладом нападу уряду на НУО, які завдають незручностей владі. Ми вимагаємо його негайного звільнення.

Голова Ради Фундації відмовився давати свідчення та був затриманий, а його адвокат зустрівся з ним лише вчора пізно ввечері.

Наступна зустріч із прокурором відбудеться 24.06.2021 о 10:00 ранку, і, ймовірно, відбудеться слухання щодо його арешту. Нам стало відомо, що прокурор має намір накласти на Голову Ради Фундації тимчасовий арешт на 3 місяці. Ще скандальнішим є той факт, що досі ми покладаємося здебільшого на інформацію, що поширюють державні пропагандистські ЗМІ, які традиційно першими отримують інформацію безпосередньо від правоохоронних органів, а також на заяви, опубліковані державними органами.

З 2017 року польська правляча коаліція не може обґрунтувати низку звинувачень (від неправильного заповнення податкових декларацій до організації державного перевороту), які вона висунула у ході численних судових розглядів проти Фундації чи людей, пов'язаних із нею. Тепер уряд відчайдушно хоче зупинити близько [20 позовів](#), поданих ФВД проти політиків «ПіС» та пропагандистських ЗМІ, і, швидше за все, зацікавлений у приховуванні своїх останніх скандалів (наприклад, зламу електронної поштової скриньки Дворчика).

Затримання Голови Ради Фундації є необґрунтованим та незаконним. Своєю поведінкою Бартош Крамек не давав приводу навіть для найменших підозр у тому, що він мав намір втекти. З початку 2021 року не було й місяця, щоб він не провів хоча б тиждень у Польщі. Він регулярно брав участь в антиурядових протестах та відвідував численні судові слухання за участю ФВД, зокрема під час локдауну, пов'язаного з пандемією COVID-19. Фактично, за день до свого затримання, 22 червня, Крамек прилетів до Варшави, щоб бути присутнім на суді над Томашем Сакевичем (головним редактором Gazeta Polska) та Войцехом Бедроном (оглядачем wPolityce.pl) у рамках вищезгаданої місії боротьби з правлячими партіями та їхніми посіпаками, розпочатої ФВД.

Арешт Бартоша Крамека — це ще одна форма тиску, спеціально розрахована на те, щоб вплинути на громадянське суспільство. Дії правлячої коаліції, вжиті проти ФВД, нагадують методи роботи авторитарних режимів, таких як у Білорусі, Росії та Казахстані, де з моменту свого заснування ФВД працює на захист прав людини та демократії. Ця модель використовує тактику залякування критиків уряду, руйнуючи їхню репутацію та паралізуючи діяльність, але при цьому зберігаючи видимість законності.

Неодноразово протягом останніх кількох років Фондація публікувала заяви з виправленням помилок і спростуванням звинувачень у тому, що один із донорів Фондації — компанія Silk Road, що належить Бартошу Крамеку — «ховає кошти в податкових гаванях», «відмиває брудні гроші», а також «має зв'язок із тіньовим бізнесом», що мало означати «незаконне джерело» фінансування ФВД. Звинувачення прокуратури, яка за нинішнього уряду повністю підпорядкована людям, які перебувають при владі, не мають під собою жодного фактичного підґрунтя і мають на меті зганьбити добре ім'я Фондації та людей, пов'язаних з нею. Заява прокуратури журналістам рясніє словами та фразами, покликаними викликати у читачів негативні емоції: податкові гавані, Papama Papers, злочинні джерела фінансування, віртуальні офіси — хоча насправді жодне з так званих «обвинувачень», висунутих Агентством внутрішньої безпеки, не пов'язане з незаконними діями (докладніше див. [ТУТ](#)).

Обвинувачення, висунуті проти Голови Ради Фондації «Відкритий Діалог» у комюніке прокуратури, витримані у типовому для правлячого табору кафкіанському стилі, позбавленому логіки. Зазвичай, платників податків звинувачують у незаконних діях на шкоду польській скарбниці. Фірму ж Крамека, навпаки, звинувачують у тому, що виставляла рахунки іноземним компаніям за послуги, які не були виконані. **Інакше кажучи, польська влада ставить під сумнів доходи польської компанії, з яких у Польщі було сплачено податок на прибуток.** По суті, прокуратура захищає іноземних підприємців та країни, в яких вони сплачують податки, звинувачуючи польського підприємця у нечесних чи навіть злочинних діях на шкоду собі та бюджетам іноземних держав. Крім того, остання тема справді звучить абсурдно з огляду на те, що «ці країни є податковими гаванями». **Ще дивнішим є той факт, що польський уряд звернувся за юридичною допомогою до російського уряду. Ні Фондація, ні компанія, очолювана Бартошем Крамеком, не вели бізнес у Росії. Наша єдина діяльність у цій країні — захист прав людини у рамках місії ФВД.**

До 2017 року, коли представники ФВД виступили з критикою неконституційних змін у судовій системі, ініційованих правлячою коаліцією на чолі з «ПіС», жодна влада не мала жодних заперечень проти діяльності Фондації та людей, пов'язаних з нею. З цього моменту ми опинилися під прицілом уряду. Крім [кампаній з дезінформації](#), державні органи та представники «ПіС» ініціювали низку судових процесів проти ФВД. До цього моменту ми успішно вирішували всі процеси, навіть доволі вражаючі, на нашу користь. Перевірки, чи процеси, розпочаті Агентством внутрішньої безпеки у 2018 році, які тривають уже кілька років, неодноразово продовжувалися і загалом не обіцяють владі нічого доброго. Такі ЗМІ як [Onet](#) та [Super Express](#) також вважають їх необґрунтованими.

Зокрема, органи державного управління, що діють з політичних мотивів – на підставі інформації, наданої спецслужбами, – неодноразово програвали ФВД в адміністративних судах (останній випадок, третій поспіль у тій самій справі, стався у [квітні 2021 року](#)). Фактично, уряд не зміг надати причини відмови у наданні посвідки на проживання в Польщі дружині Бартоша Крамека та президенту Фондації Людмилі Козловській, а також не зміг надати обґрунтування іншим країнам-членам ЄС для внесення її до чорного списку Шенгенської інформаційної системи (ШІС). Варто зазначити, що цей список проігнорували уряди Німеччини, Франції та Бельгії, а також Великобританії. Зіткнувшись з неможливістю довести, що ФВД скоїла будь-які злочини, а також, ймовірно, з бажанням зам'яти недавні скандали, державні органи представили необґрунтовані звинувачення (здогадки та припущення) як результат розслідування проти НУО, відомої своєю жорсткою критикою на адресу осіб, що перебувають при владі. На нашу думку, репресуючи

Фундацію «Відкритий Діалог» та Бартоша Крамека, влада перевіряє способи придушення демократичної опозиції та громадянського сектору.

Ми представимо більш детальну позицію щодо конкретних звинувачень, висунутих прокуратурою після того, як наші адвокати отримують доступ до матеріалів справи. До цього моменту ми були змушені покладатися на комюніке прокурора та повідомлення в ЗМІ.

Для отримання більш детальної інформації, будь ласка, звертайтеся:

Катажина Щипська – katarzyna.szczypska@odfoundation.eu

